

čudilo levjemu miru, ki se je obnašal res kakor kralj živalstva.

Bik, omamljen od prvega uspeha in hlepeč po maščevalnosti, se je bližal z negotovostjo, je delal z glavo napadalne gibe proti levu, kojega oči so uplivala na napadalca uspavajoče. Naenkrat je hotel bik z enim zaletom se pogrnati naprej, že je skočil lev za vrat biku, ki je zatulil in storil vse, da bi se še enkrat otresel strašne mačke. Na videz se mu je posrečil ta poskus, a je ponudil priliko levu, da je bika uničil. Lev je priletel s hrptom pod bika, se je zagrizel v njegov gobec in se zasadil s šapami v bikov trebuh.

V tem položaju sta vzdržali obe živali približno pet minut. Lev je zapiral z ugrizom sapo biku, ki je začel omagovati. Do sedaj so bili gledalci kakor prikovani. Nekak strah se jih je bil oprijel. Tu in tam je bilo slišati krik kake bolj rahločutne ženske, ki se je pri preveč razburljivem prizoru onesvestila. Ko so pričele biku pojenjavati moči, je bila strta njegova odpornost, naenkrat se je zgrudil liki zadet od strele. Pri omaganju bi bil bik skoraj pokopal pod seboj leva, ki je v sigurnosti zmage izpustil žrtev, da bi utešil svojo krvoželjnost na ta način, da je utaknil gobec v odprto bikovo rano in sesal iz nje svežo kri. Nato je še začel trgati kar cele kose mesa z še živega bika s šapami, da so se rane grozno razširile in ni preostalo od cellega telesa nič drugega, nego posamezni kosi. Kost so že bile gole in le drobne je pustil krvolok. Po končanem opraviilu se je lev ponosno zaval, si oblizal z gobca kri in se utrujeno ulegel nekoliko proč od krvave pojedine, kakor bi se ne bilo zgodilo prav nič posebnega. Svojo kodrasto glavo je naslonil na prednji taci, polukaval je v solnce in tolkel z repom po tleh.

Zmagovalca so spravili prav z lakoto nazaj v kletko.*

Znamenje zmage.

V južni Ameriki v republiki Ekvador ob Rio Napo, ki se izteka v veletoke Amaconas, biva pleme Jivaro Indijancev. Baš to pleme se drži še trdovratno navad svojih pradedov. Kot posebno znamenje zmage velja med njimi glava sovražnika. Premaganemu odreže zmagovalec glavo, iz katere od strani vse kosti. Kožo napolni z vročim kamenjem ter peskom. Zunanost kože uglači z vročim kamnom in na ta način pripravljena glava se skrči radi vročine, da ni nagačena večja nego oranža. Lasje ostanejo ohranjeni in podobnost med pravo in nagačeno človeško glavo je izredno velika in to zmagoslavno znamenje, katerega zmagovalec nikakor ne sme prodati, imenujejo »tsantsa«. Zmagovalec nosi to glavo za pasom tako dolgo, dokler se ne približa praznik zmage. Ker je bil ubit in ob glavo sovražnik, pripravi zmagovalec proslavo, na katero povabi do 100 prijateljev. Povabljeni znajo, da se praznovanje ne bo vršilo pred 8 meseci, ker morajo poprej dozoreti banane in juke, ki so pri pojedini posebna slaščica.

Ko začneta omenjena sada zoreti, pripravljajo ženske iz koruznega zrnja posebno opojno pijačo, kateri pravijo »chicha«. Za praznik zmage mora biti najmanj 1000 litrov pijače. V času, ko se ukvarja ženski spol z napravo pijače, lovijo moški ribe in razno gozdno divjačino.

Sedaj v jeseni se pojavlja protin!

Protin je posledica nasledbe sečne kisline in žilindrinih zaostankov preosnove v členkih.

Radenska zdravilna voda

čudovito razkrajja te strupene zaostanke v členkih ter jih s pomnoženo diurezo odvaža iz telesa. Kdor trpi na protinu, odnosno se hoče tega ubraniti, naj pije redno 1439

Radensko zdravilno vodo!

Pomlajenje v 24 urah

je dosegla glasom zahvale gospa dr. A. iz Prago: »Od Vas prejetih (ali poslanih) 10 lončkov Eros Crème sem morala prepustiti svojim znancom. Moj obraz je čista reklama za Vašo Crème, ker sem kljub svojim 49 letom čedna in mladostna«. Eros Crème odstrani hitro in sigurno sojedee (ali ogree) izpuščaj, gube, jetrne pege, nosno rdečico, žolte in rujave pege ter solne pege.

Garancija: Denar se vrne ako je Crème brezuspešna. — Cena Din 12.—, 3 lončki Din 25.—, 6 lončkov Din 40.—. Dr. Nic Kemény, Košice C, Postfach 12/E 28, Čehoslovaška. 1294

Ko je napočil dan slave, pritrdijo nagačeno človeško glavo na steber, ki je na sredini slavnostnega prostora. Povabljeni pridejo okrašeni in posebno v ušesih imajo lične uhane, ki so iz peruti najbolj pisanih ter redkih hroščev.

Proslavljanje uničenja sovražnika prične z obilno jedjo ter pijačo, s plesom in govori zmagovalca. Slava se vrši tako dolgo, dokler niso zmagane vse jedi in ni izteklo po grlih gostov najmanj 1000 litrov.

Slava konča z brezmejno pijanostjo in ob koncu sežgejo nagačeno sovražnikovo glavo. Baš radi uničenja znamenja zmage pade znak te grozne indijanske razvade tako redkoma v roke misijonarjev ali raziskovalcev.

Gospodarska obvestila.

Bodite oprezní pri nakupovanju inozemskih strojev! Naše kraje preplavljajo agenti inozemskih tovarn in ponujajo razne stroje. Običajno podkrepjujejo svoje ponudbe z zatrjevanjem, da se stroji, kakoršne ponujajo, ne izdelujejo v naši državi in da se torej morejo uvažati carine prosto tudi v takih primerih, v katerih bi morali vedeti, da njihova trditve ni točna. Lju-

DR. O. ILAUNIG:

TATENBAH

ZGODOVINSKA POVEST.

Grof Tatenbah je skočil kvišku, v obrazu prebledel in zopet zardel, nato je planil k svojemu sinu ter padel pred njim na kolena.

»Bog te blagoslovi, moje ljubljeno dete,« vzklíkne, »ti moje srce! Pogled svojega nesrečnega očeta. Odpusti mi radi Kristusovih ran, da sem te spravil ob tvoje plemstvo in vse premoženje. Odpusti mi. Grešil sem, pa sem bil k temu od drugih zapeljan.«

Strastno je stisnil sina k sebi, ga poljuboval na usta in močil njegovo čelo s solzami.

»Bog s teboj, moje drago dete,« vzklíkne v največji bolesti, »pozabi na to, kar je zakrivil tvoj oče. Njegova nesreča naj ti bo svarilo. Bodi pošten, kreposten in zvest v vsakem oziru.«

Ubogi deček je objel s svojimi nežnimi rokami očeta okoli vratu ter glasno ihtel. Sprego-

50

voriti ni mogel niti besede, ker je čutil v svojem srcu preveliko očetovo bolest.

»Kje pa je moja soproga,« vpraša grof strežnika Tarrodyja.

»Gospa soproga je težko bolna,« odvrne ta, »odkar ji je bilo zabranjeno potovati na Dunaj ter prositi na cesarskem dvoru milosti.«

»Torej je ne bom videl več,« potožil grof s sklonjeno glavo, »bo me pa njena podoba spremljala na težki poti iz življenja v smrt.«

Od bolesti prevzet je zakril obraz z obema rokama. Nato je zopet objel svojega sina, ga poljuboval ter ga blagoslovil.

Ubogi otrok se je poslovil od očeta za sebe in za mater. Ni mogel očetu reči v slovo niti besede, samo ihtel je od žalosti in goste solze so mu tekale po nežnem obrazu. Bila je težka ločitev, saj je bila ločitev za vedno.

Odšli so vsi trije, zaprla so se vrata. Slišali so se nekaj časa koraki zunaj celice, potem pa je postalo vse tiho. Grof Tatenbah je ostal sam, da preživi zadnjo noč na zemlji.

Lepe tiskovine

za trgovce, obrtnike, uradnike, kakor tudi večbarvne razglednice, barvotiske in druge v svojo stroko spadajoče tiskavnice v latinici in cirilici

izvršuje

hitro, solidno in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila

v Mariboru

Koroška c. 5

Cekov. račun št. 10.603

Telefon interurb. št. 2113

dje največkrat verjamejo, da bodo zamogli dotični stroj res brez nadaljnjega uvoziti carine prosto in se odločijo za nakup. V zadnjem času se množijo primeri, da naročniki inozemskih strojev še le ob dospelju strojev na carinarnico zvedo, da se naročeni stroji sploh ne morejo uvažati carine prosto ali pa, da morajo za carine prost uvoz še le zaprositi, če so za to sploh dani predpisani pogoji. S tem prihajajo naročniki inozemskih strojev največkrat v veliko zadrego, ker jim carina poviša ceno tako, da je ali ne zmorejo, ali pa je stroj tako drag, da ni za nje več rentabilen. Spričo tega je za interese inozemskih strojev, za katere reflektirajo na carinsko oprostitev, nujno potrebno, da se v vseh dvomljivih primerih še pred naročilom prepričajo, ali in v koliko so dani pogoji za carine prost uvoz dotičnih strojev. Take informacije je dobiti pri Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Kmetijska nadaljevalna šola se je ustanovila za občine Ljutomer, Noršinci, Kamensčak, Stročja vas, Slamnjak, Presiko in Cven. Pouk bo trajal dvakrat na teden po 4 ure skozi 3 mesece. Mladeniči iz omenjenih občin, ki so dovršili 16. leto svoje starosti in se zanimajo za nadaljnjo izobrazbo v kmetijstvu, katera je dandanes vedno bolj potrebna, se naj javijo še ta teden pri županstvih in v nedeljo dne 7. decembra ob 9. uri dopoldne v meščanski šoli v Ljutomeru, kjer zvedo vse podrobnosti. Ne zamudite prilike, da se izobrazite in se takoj prijavite! Pouk bude brezplačen.

Križevci pri Ljutomeru. Dne 23. novembra t. l. ustanovljeno rodovniško selekcijsko društvo za rejno simežolske govede deluje v obsegu križevske župnije, šteje že 21 članov. To je znak, da čutijo naši živinorejci, da je premaganje agrarne krize v bodočnosti v našem kraju le v živinoreji, za katero so dani vsi naravni pogoji. Rodovniško društvo hoče gojiti skrbno odbiro in kontrolo molžne govede. Zato pristopite vsi kmetovalci, katerim je smotrena govedoreja pri srcu! Posnemajmo tovariše konjereje, kateri vodijo odbiro konjereje v našem kraju že od leta 1870 ter

so s tem dosegli pri reji ljutomerskega konja uspehe, kakor v nobenem drugem okolišu kraljevine Jugoslavije. Izvoljeni odbor je porok, da bode društvo v smislu svojih pravil šlo po začetni poti v korist kmetovalcev naprej.

*

Vprašanja in odgovori.

I. O. v L.

Na vaše vprašanje vam ne moremo odgovoriti, ker se niste podpisali.

K. J. v L.

Posojilo bi radi imeli. In celo po 10 odstotkov. To dobite na ta način, da greste k domači posojilnici, tam povejte, za kaj da posojilo potrebujete. Povejte, da bi se dalo vknjižiti na posestvo, ki ga mislite kupiti in če to še ni dovolj jamstva, pa še kakega poroka navedite! — Posojilo iz agrarne banke je za Slovenijo predrago! V domači posojilnici boste dobili za 10%.

J. K. v P.

Vprašujete: V Švici sem kupil dvoje železne grablje do 12 kg težine. Ko pa sem jih dobil, sem moral plačati carine 1300 Din. Ali morem plačati to carino?

Odgovor:

Poljedelsko orodje se zacarini po poštevkah 546 carinske tarife. Plačati je 45 zlatih dinarjev za 100 kg. Poleg carine so še druge pristojbine. Približno pravilno je za vas izračunana. Če se pritožite zoper odmero, pa vaša pritožba ne bi bila utemeljena, plačate 300 Din globe.

F. B. v T.

Varuh ste umobolne žene, ki ima več otrok, dobiva pa 130 Din mesečno

Družinska pralica za leto 1931

s podobo Svete družine že dobite vsepovsod. Segajte pridno po njej, ker je res nekaj prav praktičnega. 1350

pokojnine. Otroci so, razen enega, že odrasli. Kdo ima pravico do teh 130 D mesečno?

Odgovor:

Položite ves denar na sodniji. Ta bo potem sama razdelila in vi se izognete sitnosti. Komu bo sodišče izročilo, to vas dalje ne briga. Na sodišču zahtevajte le svoje stroške.

V. B. v Z. L.

Na vaš travnik je tekla voda okoli 4 do 5 m po sosedovem že nad 40 let. Sedaj je sosedov sin zakopal jarek in odpeljal vodo na svoje.

Odgovor:

Ako je sosedov sin na svojo odgovornost to naredil, odgovarja sam za motenje posesti. Ako je to storil po navodilu posestnika, je odgovoren posestnik. Tako tožbo je vložiti tekom 30 dni. Pri sodniji plača stroške tisti, ki pravdo izgubi. Najbolje, da se s sosedom v miru domenite, ker tak prepis odvetniki dobro izrabijo in plačata oba več kot je voda vredna!!

Gospodinjsko delo zahteva celega človeka, srce in razum in vso telesno moč. Ni to ravno malo. Ali z dobro voljo in pravilno razdelitvijo časa ne ostane nobeno delo neizvršeno.

Dobra gospodinja mora poznati ter znati razdeliti delo v naprej za vsaki dan, teden, mesec in leto.

Delo v kmetem gospodinjstvu je raznovrstno. Razlikujemo delo, ki se ponavlja vsako leto vsaki dan v istem redu, n. pr. pospravljanje, kuhanje in pomivanje, krmljenje živine in drugo.

Dalje imamo opravila, ki se ponavljajo v gotovem razdobju, n. pr. peka kruha, pranje perila, likanje itd. Zopet druga dela se ravna po letnem času, to so dela na polju, v vrtu, sušenje sadja, koline in drugo. Nadalje še

Vsak mesec

Din 13:-

bo plačal vsak kdor hoče
brati zanimive spise

KARL MAYA

ki bodo za jesen in zimo
izhajali vsak mesec
en veleznimiv zvezek

po Din 13:-

Naročajo

v Tiskarni sv. Cirila,
Maribor. Koroška 5

XXVIII.

Zadnja pot.

Ko bodo v grob me djali,
Sto let bom tiho spal,
Da več ne bodo znali,
Kje križec moj je stal.
Jenko.

Mrzel sever je vlekel drugo jutro dol po Murški dolini. Mestna vrata in trgovine so bile zaprte. Meščani so bili oboroženi, ker so vedeli, da je bila druhal razburjena. Radi tega se je bilo bati, da bi mogli napasti veleizdajalca s kamenjem ali drugače uprizoriti nemir.

Na stolpu št. Iljske cerkve je ura udarila devet, ko se je pripeljal voz s komisarji deželnega kneza, ki so morali spremljati nesrečnega obsojenca na morišče. Pristopili so h grofu Tatenbahu, ki je bil pripravljen za smrt.

»Čas je prišel,« reče baron Tyrndl. Od štirih vojakov spremljan, je stopil grof Tatenbah v dvorano. Nosil je dolgo, črno suknjo.

Ob straneh sta stopala redovnika družbe Jezusa o. Saegl ter o. Jurij Pitner, ki sta molila.

Za njima je, kakor piše kronist, grof Tatenbah glasno in določno molil.

Tako se je pomikal sprevod do morišča. Tam sta se postavila oba poleg njega tako, da je eden stal ob desni, drugi ob levi strani. Razen njiju in sodne komisije ni bil pripuščen noben gledalec.

Zdajci je stopil naprej stari pisar mestne sodnije ter prebral še enkrat glasno in razločno sodbo. Nato je še obsojencu sporočil, da mu je cesar odpustil odsekanje desne roke. Nazadnje je zlomil nad njim palico v imenu mestnega sodnika Petra Volka, ki bi moral izvršiti ta žalostni posel, pa se ni mogel odločiti stopiti v zadnjem trenutku pred moža, ki ga je smatral tako dolgo za svojega nasprotnika.

Nesrečni grof je pokleknil pred spovednika, od katerega je še enkrat dobil odvezo in blagoslov ter si nasadil na glavo črno čepico. Pristopil je sluga Tarrody in mu odpel jopič. Grof Tatenbah je molil za duhovnikom, nato je pokleknil, obrnjen z obrazom proti kapelici.

V tem trenutku je pristopil krvnik iz Radgone ter dvignil meč. Grof Tatenbah se je zdrzil in se je moral oprijeti za stol, ki so mu ga ponudili.

Imamo delo, ki ga je treba opraviti kar vmes med drugim delom, torej ni vezano na določen čas, kakor: krpanje perila in obleke, nogavic, in konečno izvanredna dela ob boleznih ljudi ali živine, nesrečah i. dr.

Gospodinja si mora znati razdeliti i tako nepričakovano delo, da ne nastane zastoj in zmešnjava v delovnem redu.

Dobra razdelitev dela je zelo koristna v vsakem oziru. Olajšuje delo ter nadzorstvo gospodinji sami, dragoceni čas se ne trati z nepotrebnim spraševanjem in delavna moč poslova se tako pravilno izrablja.

Radi tega se naj vsaka gospodinja navadi na točno razdelitev dela sama sebi, kakor tudi posameznim rodbinskim članom in poslom.

Dom

Je v pravem pomenu besede kraljestvo gospodinje. Zato je njena sveta dolžnost, da napravi ta dom svojcem kolikor mogoče prijeten in vabljen. Blagor človeku, ki se lahko ponaša z domom, ki mu je svetišče, kjer najde mir ter zadovoljstvo.

Tudi tujca objame neko prijetno čustvo, ko prestopi prag take domačije. Toplo in udobno ter na moč prijazno upliva nanj neka nevidna sila. Vse mu šepeta in šušlja vabljivo in s tisoč nevidnimi nitkami se čuti priklenjenega na ta kraj.

Kdo povzroča ta čar?

To je utis, ki ga napravi dobro urejen dom, domačnost, kateri se tudi tujec ne more odtegniti. Ta domačnost osrečuje vedno znova, vsakokrat ko prestopimo prag hiše, prihajajoč iz vrveža življenja. Vsa slaba volja, skrbi in neprijetnosti se umaknejo pred njo in objame nas zadovoljstvo in mir.

Kakor je zunanost človeka ogledalo njegove duše, ravnotako je zunanost hiše zrcalo onih, ki v njej prebivajo.

Lug iz bukovega pepela

Je zelo učinkovito sredstvo za čiščenje vseh lesenih predmetov, ki niso barvani.

Pripravi se na sledeči način: V primerno velik čist lonec se nasuje čist bukov pepel, nato se pa prilije dvakrat toliko hladne vode. Na 1 liter pepela se torej da dva litra vode. Z leseno kuhalnico ali grogom se ta zmes premeša ter pristavi k ognju, da zavre. Nato se potegne lonec na kraj štedilnika ter pusti na miru, da se gošča vse na dno posode. Zgorej se vstopi čista tekočina, ki jo imenujemo lug.

Polij nekaj vročega luga z zajemalko ali lončkom na predmet, ki ga hočeš očistiti, drgni s krtačo, oplahni s čisto hladno vodo in obriši s čisto krpico. Videla boš, kako lepo čist postane les. Pazi, da ne segaš z roko v lug, ker ti razje kožo.

S takim lugom lahko očistiš vse nebarvane lesene predmete, mize, stolice, krožnike, kuhalnice in škafe. Prihraniš denar za milo in sodo. Lug je priprosto, pa vendar učinkovito čistilo ter zelo poceni, ne sane namreč drugo kakor par minut dela. Poskušaj!

Ocvirkova ali pustna potica.

Vzemi vshajeno krušno testo iz pšenične moke, razvalaj ga za pol prsta na debelo, potrosi nanj precej na gosto prepražene mastne mlačne ocvirke iz zabele, zavij kakor štrukelj, deni v lončen model za potice, ali pa tudi v navadno pekvo (rajndlo), pusti pa zopet zelo dobro vshajati ter speči v peči. Je to zelo dobra in tečna jed!

Otvorili smo tudi za naše gospodinjstvo oddelček: »Vprašanja in odgovori.«

Gospodinja, poslužite se tega kotička, ako hočete kakšen nasvet, v kateremkoli gospodinjstvem opravilu. Odgovoriti vam hočemo. Če bo pa stvar zanimiva, jo priobčimo v gospodinjstvem delu bolj obširno.

*

Cene in sejmska poročila.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejm dne 28. novembra t. l. se je pripeljalo 120 svinj. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari eden po 100 do 125 Din, 7—9

Krasne kodre

neomejeno trajne pri vlažnem zraku ali potenju dosežejo dame in gospodje brez škarij kodralk s Hela-Kodralkom. Tudi najlepši bu-bikopi se polepša s Helo, ker je nepotrebna vsaka ondulacija. Velik prihranek na črni in denarju, pospešuje rast las. Vaša podoba Vas bo iznenadila. Takoj po uporabi obilo onduliranih kodrov krasne frizure. Mnogo zahvalnic. Posebno gledališke umetnice so polne hvale. Cena 12 Din, 3 steklenice 25 Din, 6 steklenic 40 Din. — Dr. Nic. Kemeny, Košice H., poštni predal 12/228, Čehoslovaško. 1294

tednov stari po 150 do 200 Din, 3—4 mesece stari 250 do 350 Din, 5—7 mesecev stari od 400 do 450 Din, 8—10 mesecev stari 550 do 650 Din, 1 leto stari 800 do 1000 Din, 1 kg žive teže 10 do 12 Din, 1 kg mrtve teže od 14 do 15 Din. Prodalo se je 177 komadov.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignanih je bilo 6 konjev, 6 bikov, 70 volov, 234 krav in 6 telet, skupaj 322 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu dne 25. novembra 1930 so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže 8.50 do 9 Din, poldebili voli 7 do 7.50 Din, bikli za klanje 7 do 7.50 Din, klavne krave debele 6 do 6.25 Din, plemenske krave 4 do 5.75 Din, krave za klobasarje 3 do 3.50 Din, mlada živina 7.50 do 9 Din. Prodanih je bilo 148 komadov.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. vrste 1 kg 18 do 22 Din, II. vrste 16 do 18 Din, meso od bikov, krav in telic 14 do 16 Din, telečje meso I. vrste 24 do 35 Din, II. vrste 16 do 24 Din, svinjsko meso sveže 15 do 27 Din.

NAŠA DRUŠTVA
Krščanska osnova ljudske prosvete.

O tem predmetu je dr. Hohnjec na občnem zboru Prosvetne zveze govoril naslednje:

Smoter prosvetnega dela je: poučen in značajan človek. Oboje je potrebno

Krvnik zavihti meč, pa slabo zadene. Zamahne še drugikrat. Grof Tatenbah vzdihne z umirajočim glasom: »Jezus, Marija!« Krvnik udari še tretji in četrtikrat. Grof Tatenbah je prenehal živeti.

Zunaj so zaropotali bobni v znamenje, da je pravici bilo zadoščeno. Poulična druhal je zakričala in zadivjala. Po cerkvah pa so žalostno zapeli zvonovi.

V tem trenutku je skočila jetnica k oknu male celice na Schlossbergu. Vila je roke in se oprijemala železne mreže ter jo močila s svojimi solzami. Milo je vzdihovala, potem pa je začela besneti, dokler se ni zgrudila nezavestna na tla. Billa je to grofica Ana Katarina Zrinjska.

Glavo in telo grofa Tatenbaha so položili v krsto in pokazali množici. Zvečer so čisto na tistem prepeljali truplo na pokopališče Sv. Andreja, ki je pripadalo očetom dominikancem. Tam so ga pokopali na severni strani cerkve zunaj pri drugem oknu.

V hiši deželnih stanov v Gosposki ulici v Gradcu se vidijo na hodnikih prvega in drugega nadstropja naslikani grbi vseh tedanjih plemenitajev z imenom dotične plemenitaške rodbine. Tako se čitajo imena Saurau, Dietrichstein, Frautmannsdorf, Stubenberg, Herberstein in drugih velikašev. Le grb grofov Tatenbahov manjka. V kotu za durmi, kjer se pride v dvorano, v kateri so zborovali člani deželnih stanov, se vidi del grba ter napis. Toda je tako razpraskan, da se ne more čitati, odnosno nič natančnejšega ugotoviti.

Pravijo, da je baje to bil grb Tatenbahov in napis. I je bil nesrečni grof Erazem Tatenbah črtan iz znana članov deželnih stanov, so tudi hoteli zabrisati na ta način spomin na nekdanj mogočne grofe Tatenbahe.

XXIX.

Poznejši dogodki.

Ti rod moj, mili rod, ti hudobije,
Sovraštva razdejal boš carstvo kletu...
Tvoj bođe venec zmage nekrvave:
Naprej moj rod — Naprej zastava slave!
Stritar.

Najboljša reklama

za trgovce, obrtnike in zasebnike

so lepe tiskovine,

kakor n. pr. pismeni papir, zavitki, računi, memorande, dopisnice, letaki, lepaki, barvotiski, večbarvne razglednice in priporočilnice

ki jih izvršuje

v najmodernejši izpeljavi, hitro in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila
o Mariboru, Roroška c. 5

ter mora biti združeno. Človek, ki je poučen v svoji stroki, ki je dobro priučen vršenju stanovskih poslov ter tudi v sorazmerni meri deležen splošne izobrazbe, nadkriljuje človeka brez strokovne, stanovske in splošne izobrazbe. Zato bodi poučenost skladno združena z značajnostjo. Važnejša pa je značajnost. Tako je torej poglobitveni smoter prosvetnega dela: dober in značajan človek. Kaj je k temu potrebno? Sv. Avguštin to opredeljuje jasno in kratko: »Če hočeš boljši postati kot si, išči to, kar je boljše kot ti.« Boljše je to, kar je nad naravo: Bog, njegova resnica, njegova milost. V človeški naravi so velike slabosti: je sebičnost, strast, častihlepnost. Nad temi ne more to, kar je boljše, zmagati, če nam stopa nasproti kot ideja, kot misel, marveč zmaga samo takrat, če stopi pred nas kot nadnaravno življenje. Le v območju tega življenja se more človek, osebno mlad človek, dvigniti do pravega in celega značaja. Če je smoter prosvetnega dela značajan človek, mora podlaga tega dela biti krščanska. Papež Pij XI. to poudarja v svoji znameniti okrožnici o kršč. vzgoji mladine z dne 31. decembra l. 1929 med drugim s temi besedami: »Prava vzgoja je prav tako izredno važna kakor prava pot do zadnjega cilja, s katerim je vse vzgojno delo v nujni notranji zvezi. Ker je namreč bistvena naloga vzgoje napraviti iz človeka to, kar mora biti, in ga navaditi na takšno življenje na svetu, da bo lahko dosegel svoj vzvišeni namen, za katerega je bil ustvarjen, zato je jasno, da kakor ni pravilna vzgoja, ki se ne ravna popolnoma po našem zadnjem namenu, tako tudi v sedanjem redu božje Previdnosti, odkar se nam je Bog razodel po svojem edinorojenem Sinu, ki je »pot, resnica in življenje«, ne more biti vsestranska in popolna nobena druga vzgoja kakor le krščanska.«

Ker torej ni vsestranska in popolna nobena druga vzgoja kakor le krščanska, morajo vse tri družbe, ki jim pri-

pada pravica in dolžnost vzgoje: družina, Cerkev in država, v medsebojnem soglasju podajati svojim članom vzgojo, ki je zasnovana na krščanskih načelih. Potegovanje za krščansko vzgojo mladine ni nobena politika, marveč pristno versko delo. S tem, tako poudarja Pij XI. v omenjeni okrožnici, »katoličani kateregakoli naroda na svetu ne uganjajo nikake strankarske politike, ampak izvršujejo le svoje versko delo, od katerega njihove vesti ni mogoče odvezati; tudi ne nameravajo odtrgati svojih otrok od telesa in duše naroda, ampak vzgojiti jih na najpopolnejši način tako, da bodo svojemu narodu kar največ koristili; kajti dober katoličan je prav pod vplivom katoliškega nauka že s tem samim najboljši državljani, ki ljubi svojo domovino in se zvesto pokorava postavljeni državni oblasti, pa naj ima ta kakršnokoli zakonito državno obliko.« Isto misel je tudi izrazil pravosodni minister dr. Sršič v svojem govoru v Mariboru 12. novembra t. l., ko je rekel: »Pomembna naloga veroizpovedi je, da se naša vrta mladina vzgaja v duhu pobožnosti ter izpolnjevanja verskih dolžnosti. Dobro vemo: kdor se boji Boga, spoštuje tudi družabne in državne ustanove.« Pomembne so tudi te-le besede znanega nemškega vzgojeslovnega pisatelja F. V. Försterja: »Šolska soba in božje kraljestvo se ne dasta ločiti, in kdor ju umetno loči, bo žel posledice.« To velja ne samo za šolsko sobo, marveč tudi za vsako ustanovo in vsako društvo, kjer se vzgaja mladina.

Občni zbor Prosvetne zveze. V četrtek, 27. novembra, je bil občni zbor Prosvetne zveze, ki je bil dobro obiskovan dr. Cukala. Presv. g. pomožško je pozdravil zborovanje preč. g. kanonik dr. Cukala. Prevs. g. pomožni škof dr. Tomažič je poslal pozdrav-

Sanatorij v Mariboru, Gosposka 49, telefon št. 23-58. Najmodernejše urejen za operacije. Diatermija, višinsko sonce, tonizator, infrardeča žarnica. Cene zmerne. 581

no pismo. Navzoči so tudi bili med drugimi bivši oblastni predsednik dr. Leskovar, stolni župnik mons. Umek in tajnik ljubljanske Prosvetne zveze V. Zor. Predsednik dr. Hohnjec je imel govor, iz katerega objavljamo, odnosno bomo objavili glavne misli. Govornik je predložil tudi udanostno brzojavko Nj. Vel. kralju Aleksandru, ki je bila sprejeta z velikim odobravanjem. Prosvetna zveza je v preteklem poslovnem letu štela 193 prosvetnih enot. Omeniti je letni prirastek 7 novih organizacij, namreč prosvetna društva v Sv. Bolfenku pri Središču, Stranica, Bogojini, Črensovcih in Sevnici ob Savi ter glasbeni društvi v Dravogradu in na Vranskem. Včlanjena društva nadalje izkazujejo 116 dramatičnih, 39 pevskih in 23 glasbenih odsekov, 16 društev ima društveno zastavo, 8 skioptični, 10 radio in 3 kino aparat. Dramatični odseki so vprizorili 248 iger, s katerimi je bilo spojenih tudi 28 poučnih predavanj. Skioptičnih predavanj se je vršilo 63. Društva opravljajo 152 knjižic, ki so še deloma prvotne župnijske ljudske knjižnice, deloma pa tudi prosvetne ustanove raznih društvenih pokroviteljev. Isto velja tudi o 51 prosvetnih domovih, katerih prostori so društvom za narodno prosvetne namene na razpolago. Izvoljen je bil z malimi spremembami prejšnji odbor. Naj bi se misel, ki je bila tako odločno poudarjena na obnem zboru, misel intenzivne, ojačene in razširjene mladinske vzgoje in izobrazbe izvršila v dejanjih! Kdor zanemarija mladino, bo zato nosil odgovornost!

Ptuj. Sv. Peter in Pavel. Kakor vsako leto, tako tudi letos proslavi Marijina družba v Ptuj svoj glavni praznik dne 8. decembra, praznik Brezmadežne. Pred praznikom se opravlja devetdnevna z govorom in sv. mašo. Na praznik bo ob pol 10. uri sklepni govor, slovesna sv. maša in skupno sv. obhajilo mladine. Popoldan istega dne pa bode Marijanska akademija v mestnem gledališču. Na sporedu so lepi prizori, petje in igra »Otrok Marijine«. Slavnostni govor bode imel vlč. g. Ignacij Groblar. Vsi prijatelji marijanske i-deje iskreno vabljeni!

Ste naročeni na list

NEDELJA

?

Izhaja vsak teden.

Prinaša vsakokratni nedeljski evangelij in razlago ter druge poučne verske članke, razen tega pa resničen dogodilaj iz misijonov »Mladostni navihane« — postane redovnik in mične zgodbe za deco.

Stane mesečno samo 2 Din, celoletno 24 Din. Še danes si naročite NEDELJO po dopisnici na spodnji naslov:

Uprava NEDELJE, Maribor, Slomškov trg 20.

Tako je umrl mož, ki je imel visoko leteče težnje. V njih izvrševanju pa je bil neodločen in omahljiv. To mu je bilo v pogubo.

Njegova posestva na Štajerskem in v Šleziji so zasegli, grofija Rheinstenska je postala fevd (zajem) brandenburškega kneza-izbornika.

Za izvršitev zaplenitve premoženja sta bila določena Gašper Kellersperg in Franc Adam grof Dietrichstein, katerima je bil dodeljen podpolkovnik Sahier pl. Windmühlen, ki se je posebno odlikoval pri zaplenitvi premoženja in pri preganjanju podložnikov grofa Tatenbaha. Bil je prepričan, da odlikovanje ne izostane, zato je sam prosil za podelitev zlate kolajne. Toda on, kakor tudi deželni profos Jurij Franc pl. Will, ki je tudi pričakoval bogato nagrado, sta ostala brez nagrade in brez odlikovanja.

Tatenbahovo premoženje je bilo res veliko, a bilo je tudi okoli 100.000 gld. dolga.

Še 22. marca 1670 je dal grof Tatenbah spraviti 18 s srebrom in dragocenostmi obloženih vozov iz Račja na Statenberg, tri pa v Konjice. Ogromne množine vina so bile v kletih, in sicer v Podčetrtku okoli 4000, v Konjicah 3000, v Statenbergu 2310 veder. V Konjicah se je dobilo 12

sodov medu, sod slivovke in velike množine zrnja.

V Freihausu se je našlo veliko število pušk, mečev, krogel in to toliko, da bi se dalo oborožiti 500 mož. Te stvari je dal Jeremija Konrad odpeljati v orožarno v Gradec.

Erazmova brata Ivan Krištof in Oton Fridrik sta tožila vlado, ker je zaplenila tudi takšna posestva, ki niso bila fevdna last, marveč zasebna Erazmova lastnina. Vlada se je vdala ter je po oskrbniku Simonu Judi Stupanu, ki je bil izprva slikar v Konjicah, leta 1685 izročila tožiteljema graščine Konjice, Trebnik in Hebenstreit.

Nesrečna Tatenbahova soproga Ana Terezija se je umaknila iz sveta in njegove družbe. Vlada ji je priznala letnih 2000 gld. podpore. Živela je sama zase. Vajena je bila trpljenja, saj od časa svoje poroke leta 1667 ni doživela dosti veselih ur. Ljubila je svojega soproga z vso močjo ljubezni, a kmalu je uvidela, da ni našla pri njem tiste ljubezni, ki posvečuje in učvrščuje zakonsko zvezo ter daje zakonskima moč, da moreta prenašati nesrečo ter se ustavljati vsem zlim silam.

Svojo ljubezen do soproga je prenesla na svojega pastorka Antona.